

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 17/23
2.3.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негић, председника већа, Олге Арсовић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул.... број ..., чији је пуномоћник Александар Кнежевић, адвокат из Београда, ул.Мите Ружића број 46в, против тужених “Ringier Serbia” д.о.о. Београд-Стари град, ул.Косовска број 10 и Предрага Михаиловића из Београда, ул.Косовска број 10, чији је заједнички пуномоћник Душан Стојковић, адвокат из Београда, ул.Његошева број 28а, ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 460/2018 од 8.11.2022.године, у седници већа одржаној дана 2.3.2023.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 460/2018 од 8.11.2022. године у ставу првом, четвртном и деветом изреке.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду 460/2018 од 8.11.2022. године, у ставу шестом изреке и тужба тужиоца АА из ... у том делу се **ОДБАЦУЈЕ**.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом ставом првим изреке, утврђено да је тужени Предраг Михаиловић из Београда, повредио претпоставку невиности и право на достојанство личности тужиоца АА из ..., објављивањем информација у дневним новинама “Блиц” број ... од ...године и то: на насловној страни испод надналова “Детаљи оптужнице против ...”, објављен је наслов: “... наводи истражитеље да не виде ...”, на странама ... и ... у рубрици “Хроника”, испод надналова: “Детаљи оптужнице припадник МУП-а ... обара одбрану ...”, објављен је текст под насловом: “... наводио полицајце да не виде ...”. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражио да суд

утврдио да је тужени Предраг Михаиловић из Београда, повредио право на приватност тужиоца АА из ..., објављивањем фотографије тужиоца у чланку, ближе описаног у ставу један изреке пресуде. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да суд утврди да је тужени “Ringier Serbia” д.о.о. Београд-Стари град, повредио претпоставку невиности, право на достојанство личности и право на приватност тужиоца АА из ..., објављивањем чланка, ближе описаног у ставу један изреке пресуде. Ставом четвртим изреке, обавезује се тужени “Ringier Serbia” д.о.о. Београд-Стари град и Предраг Михаиловић из Београда да тужиоцу АА из ..., солидарно исплате на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове и то: -износ од 25.000,00 динара, због повреде претпоставке невиности и износ од 25.000,00 динара због повреде части и угледа, све са законском затезном каматом почев од 08.11.2022.године, па до исплате у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев у преосталом делу којим је тражено да се обавезу тужени “Ringier Serbia” д.о.о. Београд-Стари град и Предраг Михаиловић из Београда да тужиоцу АА из ..., солидарно исплате на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове још и: -износ од 225.000,00 динара, преко досуђеног износа од 25.000,00 динара до траженог износа од 250.000,00 динара због повреде претпоставке невиности и износ од 225.000,00 динара, преко досуђеног износа од 25.000,00 динара до траженог износа од 250.000,00 динара, због повреде части и угледа и износ од 150.000,00 динара, због повреде приватности и личног записа, све са законском затезном каматом почев од 08.11.2022.године, па до исплате. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени Предраг Михаиловић из Београда да увод и изреку ове пресуде објави о свом трошку без коментара и одлагања најкасније у другом наредном броју медија “Блиц” почев од дана правноснажности пресуде под претњом плаћања судског пенала тужиоцу АА из ... у висини од 20.000,00 динара у случају необјављивања. Ставом седмим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе туженог Предрага Михаиловића из Београда, да у случају необјављивања увода и изреке пресуде плати тужиоцу АА из ...износ од још 80.000,00 динара, преко досуђених судских пенала од 20.000,00 динара, до тражених пенала од 100.000,00 динара. Ставом осмим изреке, ослобођен је тужилац АА из ... плаћања судских такси. Ставом деветим изреке, обавезан је тужени “Ringier Serbia” д.о.о. Београд-Стари град и Предраг Михаиловић из Београда да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 112.500,00 динара са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршење па до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавили тужени побијајући је у ставовима првом, четвртм, шестом и деветом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама овлашћења прописаних чланом 386 ЗПП (“Службени гласник РС” број 72/11...18/20), Апелациони суд је нашао да је жалба тужених делимично основана (на став шести изреке), а делимично неоснована (изјављена на ставове први, четврти и девети изреке),

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као

другостепени, пази по службеној дужности. Апелациони суд налази да није учињена ни битна повреда поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се посебно указује жалбом тужених, јер првостепена пресуда у ожалбеном делу садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, који нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и не противречи разлозима исте датим у образложењу.

Према утврђеном чињеничном стању, дана ... године у дневним новинама “Блиц” број ... на насловној страни објављена је фотографија тужиоца и његовог оца уз наднаслов: “Детаљи оптужнице против ...”, испод кога је објављен наслов: “... наводи истражитеље да ...”, а на странама... и ... у рубрици “Хроника”, испод наднасловова: “Детаљи оптужнице припадник ... обара одбрану ...”, објављен је наслов: “... наводи полицајце да не ...”, испод ког је наведено: “Вештачење сведочења и форензичке анализе у истрази убиства ... несумњиво обарају одбрану ... да му је жена Докази јасно показују да је ... морао да ... злочин”. У тексту се наводи: “Како стоји у оптужници против ... која је подигнута ..., ... тог ...године нестала је на ...који је потпуно прегледан. Ако би неко у том потезу стајао и гледао ... сасвим сигурно би могао да види куда она иде. Томе у прилог иде изјава ... – полицајца из ..., који се налази у оптужници, а којег је ... позвао пошто је наводно ... да му нема супруге. Овај је човек запослен као полицајац у ПИ ..., а на територији овог места живи годинама. За њега је ... врло познат терен, те је његова изјава у ... за ... једна од кључних у истрази овог убиства. “Посебно наглашавам да док сам се налазио на ... само сам прегледао ..., односно ону ка ... због тога што је ...страна (где је ...) могла да се визуелним погледом у потпуности да се сагледа и сматрао сам да нема потребе да се ни визуелно више прегледа ..., с обзиром на то да је све видљиво, што није био случај са ...” - објаснио је Према његовим речима ... где је касније ... јесте чистина. -Ту има отприлике 30 до 50 метара чистине, односно травнате површине која се завршава... иза којег...у којем такође ..., с тим што напомињем да ја нисам ни знао да се ту налази неки ..., никад нисам прилазио туда – казао је ... пред тужилаштвом. Ова изјава несумњиво обара ... одбрану да му је жена “...” на чистини, те чак и да није он ... своју жену морао је да види ако се нешто дешавало – ...? Како је казао у својој одбрани приликом саслушања код тужиоца 15. септембра 2017.године он ... кренули су за Његову удаљеност од места злочина није била велика, а како је стајао ... у правцу ... ка ... могао је да види читав потез на којем је била ... од ..., ..., ... до улице и суседног То значи да је могао да види њу ... и њен Ниједног тренутка у ... потраге није спомињао други део ... где је заправо ..., иако је ... ње док је умирала наводећи истрагу на погрешан траг. Томе у прилог иде вештачење мобилних, који указују на то да је у време ... смрти ... био управо непосредно ... где је ... сусрет са... на отвореном простору између...и ...био неизбежан. Поред текста објављена је фотографија ... поред које пише: “... све време наводио полицију да ... на ..., док је њено тело ...”. У глоси поред фотографије ... пише: “Ова изјава несумњиво обара ...одбрану да му је...”. У антрфилеу са насловом: “..., крв у “...””, наведено је: “Како је “Блиц” писао ...ухапшен је ...године, након што су полиција и тужилаштво дошли до доказа који директно указују на то да је он починилац ... убиства његове На његовим ...пронађено је... које одговара ... где је ...”. ... је према оптужници, иако тврди супротно, био на месту злочина. Такође, ... откривена је на ... седишту ..“...” необорив је доказ против њега”. Из импресума дневних новина “Блиц” на дан објављивања спорног текста произлази да је издавач и оснивач наведеног медија

управо тужени, а главни и одговорни уредник друготужени Предраг Михаиловић. Тужилац се у време објављивања чланка налазио у притвору. Тужени тужиоца нису контактирали пре објављивања текста, а тужилац се није обратио туженима захтевом за објављивање одговора или исправке. Тужилац се због објављеног текста осећа као да му је већ пресуђено, осећа се безнадежно, добијао је претње и људи су га називали свакаким погрдним именима.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом чл 51 став 1 Устава Републике Србије, чл 8 и 10 став 1 Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чл 2-5, 9, 15,73, 80, 82,83,93, 101, 103, 112-117 и 120 Закона о јавном информисању и медијима, те члана 200 Закона о облигационим односима одлучио усвајањем тужбеног захтева за утврђење да је тужени одговорни и главни уредник Предраг Михаиловић повредио претпоставку невиности и право на достојанство личности, објављивањем спорног текста (став први изреке), а одбио је тужбени захтев да се утврди да је тужени издавач повредио наведена права тужиоца, као и право на приватност личног записа објављивањем спорног текста (став други и трећи изреке), делимично је усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао издавача и туженог Предрага Михаиловића да тужиоцу солидарно накнаде нематеријалну штету на име претрпљеног душевног бола због повреде претпоставке невиности и због повреде части и угледа у износу од по 25.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате (став четврти изреке), усвојио је тужбени захтев и обавезао туженог Предрага Михаиловића, као главног и одговорног уредника да објави увод и изреку правоснажне пресуде, без коментара и одлагања о свом трошку, најкасније у другом наредном броју медија “Блиц” под претњом плаћања судског пенала у висини од 20.000,00 динара (став шести изреке).

По налажењу Апелационог суда у Београду, одлука првостепеног суда садржана у ставу првом и четвртом изреке је правилна и законита, а другостепени суд прихвата и разлоге које је у прилог својих одлука садржаних у тим ставовима дао првостепени суд.

Са друге стране одлука првостепеног суда којом је одлучено о захтеву за објављивање пресуде у односу на туженог Предрага Михаиловића садржана у ставу шестом изреке се не може прихватити као правилна.

Према правилном становишту првостепеног суда, спорни текст се бави у јавности тада веома запаженом и актуелном темом убиства ..., који се догодио ...године на јавном месту. Наведено указује на постојање интереса јавности да буде упућена у тај догађај, односно да сазна на који начин државни органи решавају тешко кривично дело. Међутим, дужност је медија да приликом извештавања јавности поступају са дужном новинарском пажњом, примереном сваком конкретном случају и да се потпуно дистанцирају од изношења сопствених закључака и теорија који би могли да увреде или провозирају друге или наштете угледу. Ако се медиј на било који начин придружи информацији коју преноси или туђој тврдњи прихватајући је као своју (редакцијском опремом, насловом,наднасловом и сл) сматраће се да је у питању тврдња медија. Насловима и наводима у тексту да постоје “несумњиви” и “необориви” докази против тужиоца, као и да је тужилац ... поред супруге док је ..., новинари су редакцијском опремом утицали на тумачење навода из оптужнице у правцу да докази ван сваке сумње воде до њега чиме се крши претпоставка невиности. Пренаглашени

сензационализам са насловне стране преноси се и на текст на странама ... и..., где се у наслову понавља да је тужилац наводио полицајце да не.... Супротно жалбеним наводима, тужиоцу је повређена претпоставка невиности, без обзира на то што је у тексту на више места истакнуто да су поједини делови текста цитирани из оптужнице, јер је објављивањем појединих информација на напред наведени начин без кривичне пресуде тужилац означен учиниоцем најтежег кривичног дела.

Осим тога, Устав РС и Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода, којима је загарантована слобода изражавања, по својој садржини не јемче потпуну неограничену слободу изражавања, односно ограничење слободе медија допуштено је у одређеним случајевима, па чак и у ситуацији када се пружа информација од општег интереса. Наведена Конвенција у члану 10 предвиђа да свако има право на слободу изражавања, које право укључује слободу поседовања сопственог мишљења, примања и саопштавања информација и идеја без мешања јавне власти и без обзира на границе (став 1). Међутим, како коришћење ових слобода повлачи за собом дужности и одговорности, оно се може подвргнути формалностима, условима, ограничењима или казнама прописаним законом и неопходним у демократском друштву, у интересу, поред осталог, заштите угледа или права других, што значи да слобода изражавања, као једно од основних људских права, није неограничена, односно право на слободу изражавања није апсолутно. Заштита угледа и права других представља легитиман циљ приликом ограничавања слободе изражавања, па имајући то у виду, штампа, иако у демократску друштву обавља суштински важну функцију, не сме да прекорачи одређене границе, посебно у односу на углед и права других, а што је у конкретном случају учињено.

Такође, неосновани су и жалбени наводи тужених којима се указује да је првостепени суд погрешно применио материјално право и то одредбу члана 200 ЗОО и оспорава висина досуђеног износа накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде претпоставке невиности и повреде части и угледа. Ово због тога што је првостепени суд правилно ценио све субјективне и објективне околности од значаја за одлуку о висини правичне накнаде, имајући у виду све околности конкретног случаја, односно све последице које је тужилац претрпео услед објављивања спорог текста. При томе је првостепени суд имао у виду циљ коме служи накнада и да се досуђивањем накнаде нематеријалне штете не може погодовати тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, како је то прописано одредбом члана 200 став 2 Закона о облигационим односима, те супротно жалбеним наводима, овај суд налази да досуђени износ представља адекватну сатисфакцију тужиоцу, као оштећеном лицу.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе тужених и закључио да су без утицаја на законитост и правилност првостепене пресуде у ожалбеном делу, како у односу на утврђено чињенично стање, тако и на примењено материјално право у поступку доношења исте.

Из ових разлога, како првостепена пресуда у потврђеном делу није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити оним повредама на које се посебно указује жалбом тужених, те како је иста заснована на правилно и потпуно утврђеном чињеничном

стању и донета на основу правилне примене материјалног права, то је, применом члана 390 ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Потврђивањем одлуке о главној ствари, потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу деветом изреке ожалбене пресуде, имајући у виду да је иста донета правилном применом члана 153, 153 и 163 ЗПП, те је, применом члана 401 тачка 2 ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Међутим, ценећи жалбене наводе да се Предраг Михаиловић не може обавезати на објављивање пресуде, будући да више није главни и одговорни уредник медија у којем су објављене спорне информације, другостепени суд је нашао да су исти основани. Одредбом члана 48 став 1 Закона о јавном информисању и медијима прописано је да медиј мора имати одговорног уредника, а ставом 2 да главни уредник медија има својство одговорног уредника тог медија. Одредбом члана 120 став 1 истог закона прописано је да по захтеву тужиоца у парницама по тужби из члана 101, 112 и 119 овог закона, суд налаже одговорном уреднику да правноснажну пресуду објави, без коментара и без одлагања, о свом трошку, а најкасније у другом наредном броју новина, Чланом 128 став 1 истог закона прописано је да ако се после подношења тужбе промени одговорни уредник, а тужилац не преиначи тужбу до закључења главне расправе, суд одбацује тужбу.

Имајући у виду цитиране одредбе Закона о јавном информисању и медијима, да је тужба у конкретној правној ствари поднета 22.8.2018. године, да је у наведеној тужби постављен и захтев којим је тражено да се главни и одговорни уредник медија у којем је објављена спорна информација обавезе да објави пресуду у другом наредном броју новина "Блиц", без одлагања и коментара, о свом трошку, да је након подношења тужбе дошло до промене одговорног уредника у медију у којем је објављен спорни текст, тако да тужени Предраг Михаиловић који је у време објављивања спорне информације био одговорни уредник, сада више није одговорни уредник, а што су тужени истакли на рочишту одржаном 8.11.2022.године, а тужилац до закључења главне расправе није преиначио тужбу у односу на новог одговорног уредника медија, то су се, по налажењу другостепеног суда, стекли услови за укидање првостепене пресуде у ставу шестом изреке, а којима је одлучено о захтеву за објављивање пресуде у односу на туженог Предрага Михаиловића и одбачај тужбе у том делу, те је, применом члана 387 став 1 тачка 4 ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке пресуде.

Како су тужени у другостепеном поступку успели само у незнатном делу, то је применом члана 165. Закона о парничном поступку, одбијен њихов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, те одлучено као у ставу трећем изреке.

Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

